

**Дослідження з оптимізації використання безрецептурних лікарських засобів
заспокійливої дії**

Пузак О.А.

Кафедра соціальної фармації

Національний фармацевтичний університет,

м. Харків, Україна

olha.puzak2014@yandex.ru

За даними ВООЗ близько 30 % загальної кількості неінфекційних захворювань жителів різних країн світу співвідносяться з важкими порушеннями психічного стану та нервовими розладами. Більш легкі стани тривоги, емоційного перевантаження, стрес, с точки зору психологів, є невід'ємною частиною життя кожної людини. В одних випадках фармакотерапія психічного порушення є тривалою, в інших – короткостроковою, особливо, коли відсутні загрозові для життя симптоми і потрібно зберегти відчуття комфорту, покращити стан, підвищити працездатність. При цьому пацієнти не розцінюють свій стан як захворювання і не звертаються до лікарів, вважаючи за краще лікуватися самостійно. І саме безрецептурні лікарські засоби, такі як валідол, корвалол (валокардин, корвалтаб) та ін., можуть бути рекомендовані провізором як традиційні.

У рамках розвитку сучасних ринкових відносин концепції соціально-етичного маркетингу та маркетингу відносин орієнтовані на задоволення потреб споживачів з урахуванням інтересів розвитку суспільства і націлюють маркетологів на досягнення рівноваги між трьома цілями маркетингу: прибутком компанії, потребами споживачів та інтересами суспільства. Людині, що веде активний напружений спосіб ділового, побутового та громадського життя іноді вкрай потрібно заспокоїтись, зняти стан напруги та втамувати серцевий біль. Найчастіше, в таких випадках, рекомендується поколіннями перевіреним нешкідливим безрецептурним лікарським засіб «Корвалол». Але його рідка лікарська форма не завжди є зручною у використанні і більш популярною в наш час став «Корвалтаб» – таблетована лікарська форма.

У процесі нашого дослідження було проаналізовано 148 анкет споживачів, які застосовували препарат «Корвалтаб». Респонденти проживали в Харківському регіоні (вибірка відповідала загальному співвідношенню структури населення Харкова та Харківської області за даними Держкомстату України). Переважна вікова категорія – 38-55 років – найбільший сегмент споживачів даного лікарського препарату. Матеріали досліджень були статистично оброблені за допомогою програми Excel. Загальне відхилення не перевищувало 5%. Нами було відмічено, що найбільший вплив на споживачів сегменту, стосовно отримання ними інформації, стали рекламні повідомлення та рекомендації

провізора. В ході експерименту, на запитання способу застосування препарату «Корвалтаб» більшість (84%) опитаних відмітили ефективність препарату як заспокійливого та серцевого засобу, що відповідало даним інструкції. Близько 80 % опитаних приймали «Корвалтаб» per os. Проте досить велика кількість людей застосовувала даний лікарський засіб не ковтаючи (61% сегменту), як призначається в рекомендаціях до лікарського препарату, а розсмоктуючи у порожнині рота. За рекомендацією лікаря, 30% опитаних приймали «Корвалтаб» у якості препарату курсового лікування. Компонентний склад препарату «Корвалтаб» має у своїй структурі таку саму діючу речовину (етилового ефіру α -бромізовалеріанової кислоти – 8,2 мг та масла м'ятного – 0,58 мг), як і «Валідол», проявляючи аналогічний ефект: препарат традиційно рекомендується сублінгвально як перший засіб при нападах тривоги, істерії, у комплексному лікуванні стенокардії. Саме спосіб застосування лікарського засобу «Корвалтаб» сублінгвально давала можливість отримати ефект вже через 5 -7 хв. після застосування, про що й інформувала реклама. Нами були проаналізовані літературні дані спеціальних видань стосовно способу застосування даного препарату. В медичній практиці спосіб застосування як перорального (за інструкцією) чи сублінгвального засобу здебільшого не уточнювався.

Таким чином, проведені дослідження показали, що таблетована форма лікарського препарату «Корвалтаб» дала змогу забезпечити зручність застосування традиційного заспокійливого засобу та дозволила розширити потенційний сегмент ринку для даного препарату.

Література:

1. mhGAP : Mental Health Gap Action Programme : scaling up care for mental, neurological and substance use disorders [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://whqlibdoc.who.int/publications/2008/9789241596206_eng.pdf.
2. Держстат України, 1998-2014. Дата останньої модифікації: 18/09/14 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.ukrstat.gov.ua/>.
3. Матвеева В. Корвалтаб возвращает сердцу спокойствие. Проверенный временем состав в удобной лекарственной форме / В. Матвеева // Еженедельник аптека. – 2006. – № 35(556). – С. 12.
4. Проглотили пилюлю. Украинцы лечатся таблетками, от которых давно отказались во многих странах мира / под ред. А. Овчаренко// Кореспондент. – 2011. – № 45. – С. 38-42.